**Regionshuset**
Viborg

*Psykiatri- og Socialstaben*
Skottenborg 26
Postboks 21
DK-8800 Viborg
Tel. +45 8728 5000
kontakt@rm.dk
www.rm.dk

Favrskov Kommune
Social og Sundhed
Torvegade 7
8450 Hammel

regionmidtjylland

Dato 20-05-2008
Sagsbehandler Charlotte Kristiansen
Charlotte.Kristiansen@ps.rm.dk
Tel. +45 8728 4004
Sagsnr. 1-30-73-45-08



**Høringssvar vedr. Favrskov Kommunes eventuelle overtagelse af Urbakken**

## 1. Indledning

På baggrund af Favrskov Kommunes anmodning af 6. maj 2008 om et høringssvar vedr. Favrskov Kommunes planer om at overtage Urbakken pr. 1. januar 2009 skal Region Midtjylland hermed komme med følgende bemærkninger:

## 2. Klarere snit mellem Region Midtjylland og kommunerne på socialområdet

Den nuværende opgavefordeling mellem Region Midtjylland og kommunerne i regionen vil i løbet af 2008 formentlig komme til debat i de fleste af regionens 19 kommuner.

Region Midtjylland driver i dag efter aftale med kommunerne ca. 50 tilbud indenfor social- og kommunikationsområdet. Området havde i 2007 et budget på 1.141.800.000 kr. og 2246 ansatte.

Både kommunerne i regionen og Region Midtjylland driver i dag specialiserede tilbud – i nogle tilfælde tilbud med højt specialiserede funktioner. Derfor er en specialiseret indsats i sig selv ikke længere en entydig parameter for, om et tilbud mest hensigtsmæssigt drives kommunalt eller regionalt.

Det er afgørende, at der findes en fælles forståelse mellem kommunerne i Region Midtjylland og regionen om den fremtidige drift af det sociale område.

*Forslag til et klarere snit mellem Region Midtjylland og kommunerne på socialområdet*

De større kommuner, der er kommet ud af strukturreformen, giver baggrund for en større specialisering og et styrket professionelt niveau og er i dag i stand til at løfte flere opgaver end før reformen. De har mulighed for at opbygge en faglig bredde og kompetence i eget regi og kan på den måde tilbyde løsninger i lokalområdet, tæt på

borgeren og integreret med områdets øvrige liv – helt i tråd med grundtankerne i strukturreformen om høj og faglig kvalitet, brugeren i centrum, nærhed m.v.

Men for en række medborgere med svære og eventuelt sjældne handicaps, svær psykisk sygdom eller andre komplekse vanskeligheder er der et behov for, at der også på det sociale område og på kommunikationsområdet sættes en "dagsorden", der kan imødekomme behovet for at også mennesker med sjældne og/eller komplekse problemstillinger får en særlig målrettet behandlings-, støtte- eller omsorgsindsats.



Disse mennesker vil i dag ofte have brug for en indsats, der finder sted i en tæt sammenhæng med andre offentlige servicetilbud, bl.a. indenfor behandlingspsykiatrien eller somatikken.

For disse målgrupper skal den nødvendige indsats – både når der er tale om botilbud, ydelser og rådgivning – ofte imødekommes gennem udvikling og vedligeholdelse af særligt målrettede og individualiserede tilbud til brugerne. Det stiller krav om et behandlingssystem, der er karakteriseret ved overskuelighed, et minimum af administration og endelig sammenhæng mellem de tværfaglige og tværsektorielle miljøer, der er en nødvendighed for lige netop at kunne udvikle og vedligeholde det individualiserede og målrettede tilbud.

Det er en stadig udfordring for både somatik, psykiatri og specialiserede sociale miljøer at udnytte de begrænsede specialiserede faglige ressourcer bedst muligt. Specialisterne i f.eks. pædiatrien og psykiatrien kan godt samarbejde med en flerhed af kommunale og regionale tilbud, men man vil alt andet lige få en bedre udnyttelse af disse ressourcer, hvis samarbejdspartnerne er færre, er kendte, er indenfor samme organisation og ikke mindst kan arbejde målrettet i forhold til et gensidigt udviklende samarbejde.

For nogle borgeres vedkommende er der med andre ord brug for, at særlige faglige ressourcer sikres og fastholdes ét sted. De borgere, der har problematikker, der kun findes med lav hyppighed og/eller høj kompleksitet, er afhængige af en bred vifte af faglige kompetencer og faggrupper, for at der kan findes fagligt tilfredsstillende løsninger.

Det bør sikres, at der ved komplekse udredninger vil være bedre muligheder for, at man netop får sat fokus på det kompleks af problematikker, der sikrer, at den rigtige indsats sættes ind.

Antallet af borgere, man ser, er vigtigt for at udrede korrekt og at kunne se det enkelte menneskes nuancer i problematikkerne. Det

gælder her som andre steder at "Øvelse gør mester". Nogle problematikker eller sammenstillingen af forskellige problematikker forekommer meget sjældent i den enkelte kommune – måske går der år mellem to personer med samme problemkompleks.

Det er regionens opfattelse, at det vil være hensigtsmæssigt, at regionen løser opgaver vedrørende:

- Borgere med problematikker af lav hyppighed
- Borgere med problematikker af høj kompleksitet
- Borgere med problematikker, der har en nær sammenhæng til specialiseret somatisk eller psykiatrisk behandling.



Region Midtjylland vil således foreslå, at regionen fremover løser opgaverne for de få og de meget komplicerede. Der tænkes her på de små målgrupper, hvor der kræves et meget stort optageområde. Endvidere tænkes der på den meget sammensatte målgruppe af borgere, hvor der ofte skal etableres individualiserede tilbud, fordi de har mange komplekse problemer samtidig. Den sidste gruppe er endvidere karakteriseret ved, at der oftest vil være et stort behov for tæt samarbejde med de psykiatriske afdelinger og eventuelt somatiske afdelinger.

Grupperne kan karakteriseres således:

*Lav hyppighed*

- Sjældne problemstillinger eller handicaps, der kan sammenlignes med lands- eller landsdelsfunktioner.

*Høj kompleksitet*

Borgere der har en flerhed af samtidige problematikker, f.eks.

- Misbrug
- Svære psykiatriske problematikker
- Hjerneskader, med behov for specialiseret træning eller genoptræning, rehabilitering og/eller massiv støtte til dagligdagen
- Udadreagerende og anden problematisk adfærd, herunder personfarlig adfærd
- Personer med dom eller anden retslig foranstaltning
- Massive indlæringsproblematikker

*Betydende nærhed til psykiatri eller somatik*

Med henblik på at sikre, at de fysiske, teknologiske og faglige miljøer samt de nødvendige vidensklynger også fremover vil være til stede i Region Midtjylland på ovenstående områder, foreslås, at der indgås aftaler om snitfladerne mellem kommunal og regional drift, der giver den fornødne tidsmæssige horisont og perspektiv for de involverede tilbud, disses ledere og medarbejdere.

## 3. Det konkrete forslag fra Favrskov Kommune

### Overtagelse af leverandørforpligtelse

Det fremgår af forarbejderne til serviceloven, at tilbud, som overtages af en beliggenhedskommune skal indgå i den årlige rammeaftale og stå til rådighed for øvrige kommuner i samme omfang, som hvis tilbuddet var forblevet i regional drift. Omfanget skal fastlægges i rammeaftalen.

Dette betyder bl.a., at beliggenhedskommunen ikke kan ændre i pladsantallet eller i indholdet af tilbuddet, med mindre det aftales med de andre kommuner i rammeaftalen.

midt
regionmidtjylland



I forhold til Urbakken betyder det således, at tilbuddets komplekse målgrupper og den høje grad af specialisering, dette kræver, også skal kunne rummes i tilbuddet, hvis tilbuddet drives kommunalt.

### Beskrivelse af Urbakken

Urbakken rummer en boenhed, et bofællesskab samt et aktivitets- og udviklingscenter

*Målgrupper*

Boenheden - SEL § 108

Mennesker med meget komplekse sindslidelser og sociale vanskeligheder, der har behov for en yderst specialiseret socialpsykiatrisk indsats.

Bofællesskabet - SEL § 83 og § 85

Personer med sindslidelser af en vis kompleksitet, der ønsker at bo i egen bolig, og som er i stand til at leve en selvstændig tilværelse med individuelt aftalt bostøtte.

Aktivitets- og Udviklingscentret Urbakken - SEL § 104

Mennesker med komplekse sindslidelser, der har brug for og ønsker et aktivitets- og samværstilbud.

*Indholdet i dagtilbuddene*

Der tages udgangspunkt i den enkelte brugers ressourcer, ønsker og behov for meningsfuld beskæftigelse. Tilrettelæggelsen af aktiviteterne er baseret på et samarbejde mellem brugere og medarbejdere. Der arbejdes både med grupper og individuelle aktiviteter.

De faste aktiviteter er kontor/medie, køkken/café, kreativ gruppe og værksted, samt idræt/motion.

Øvrige aktiviteter er f.eks. ture, sommerferie, julefrokost, biograf, internet-chat m.v.

*Antal pladser*
Aktivitets- og Udviklingscentret: 25
Boenheden: 17
Bofællesskabet: 5

*Fysiske rammer*
Der er 17 lejligheder i Boenheden Urbakken samt én akut plads. Alle lejligheder har eget toilet og de fleste også et tekøkken. Der er tilknyttet fællesarealer og faciliteter. Urbakken er i to etager og med elevator i bygningen. Alle lejligheder på nær én ligger på 1. sal. Herudover er køkken, opholdsstue, rengøringsrum og kontorer placeret på 1. sal. I stueplanen er der vaske- og tørrerum, motionsrum, bistro og mødelokaler. Boenheden Urbakken har desuden en gårdhave og drivhus.



Aktivitets- og Udviklingscentret har matrikelfællesskab med Boenheden Urbakken og ligger i stueetagen. De fysiske rammer er et stort fællesrum med kontorfunktion og kreative værksteder, køkken og et værksted. Herudover er der lokaler til motion, musik, café m.v.

I Bofælleskabet er der plads til 5 brugere. Beboernes værelser er ca. 20 m2. Der er tre badeværelser. Fællesfaciliteterne er: køkken/alrum, opholdsstue, gangareal med hyggekrog og arbejdsbord, vaskerum med vaskemaskine og tørretumbler. Aktivitets- og udviklingscenteret ligger lige uden for døren. Her er der mulighed for deltagelse i diverse kreative aktiviteter, arbejdslignende aktiviteter samt mulighed for at købe et varmt måltid mad midt på dagen på hverdage.

Urbakkens bygninger tilhører Hammel Neurocenter og udlejes således til Urbakken.

Region Midtjyllands Hospitalsplan, som pt. er i høring, indeholder en vision om, at Hammel Neurocenter fortsat skal være vestdansk center for neurorehabilitering og indtage en afgørende rolle i udviklingen af området i Region Midtjylland.

I forhold til realiseringen af Hospitalsplanen er det således af afgørende betydning, at Hammel Neurocenters udvidelsesmuligheder ikke begrænses. Urbakkens bygninger indgår som en af disse udvidelsesmuligheder, således at Urbakken på sigt skal finde andre lokaler.

*Betalingskommune*
Pr. 27. april 2008:

| Kommune | Dagtilbud | Døgntilbud |
|---|---|---|
| Favrskov | 8 | 2 |
| Odder | 1 | |
| Randers | 1 | 3 |
| Silkeborg | 10 | 11 |
| Viborg | 1 | 1 |
| Århus | 3 | 5 |
| Køge | 1 | 1 |
| Mariagerfjord | 1 | |



*Belægning*
Der er fuld belægning i både Boenheden, Bofællesskabet og Aktivitets- og udviklingscenteret. Den gennemsnitlige belægning i 2007 på de regionalt drevne socialpsykiatriske tilbud var på 113 %.

*Efterspørgsel og venteliste*
Boenheden Urbakken får løbende forespørgsler på pladser; ca. i snit én pr. måned, og har i perioder haft 1-2 på venteliste. P.t. er én person på venteliste.

Der er løbende efterspørgsel på, at få brugere tilknyttet Aktivitets- og Udviklingscentret. Der har således været overbelægning de seneste år.

Der har ikke været efterspørgsel til Bofællesskabet.

*Personaleforhold*
På Urbakken er der ansat personale inden for følgende faggrupper:
- Pædagoger
- Ergoterapeuter
- Sygeplejersker
- Social- og sundhedsassistenter
- Plejere
- Socialrådgivere
- Køkkenleder
- En ufaglært

Eksternt samarbejdes der med praktiserende læger, psykiatere, sagsbehandlere, hjemmesygeplejersker og politi.

Der er lønsumsstyring på Urbakken.

Urbakkens forstander er samtidig leder af de øvrige socialpsykiatriske tilbud i Distrikt Øst.

Der er ansat een afdelingsleder af Boenheden og een afdelingsleder af Bofælleskabet og Aktivitets- og Udviklingscentret.

Administrationen af de socialpsykiatriske tilbud i Distrikt Øst er samlet i Hammel på Urbakken. En del af dette overhead, herunder en fagkonsulent, vil således skulle overdrages til kommunen ved en kommunal overtagelse, ligesom Favrskov Kommune også som udgangspunkt vil skulle overtage en andel af det overhead-personale, der er ansat i centrale funktioner i regionen.



**Bemærkninger**
Med baggrund i ovenstående oplysninger om Urbakken er det Region Midtjyllands vurdering, at Urbakkens Bofællesskab og Aktivitets- og udviklingscenter vil kunne overgå til kommunal drift.

Urbakkens Boenhed har derimod så komplekse beboere, at det er regionens opfattelse, at Urbakkens Boenhed er et tilbud, som af de fornævnte grunde kunne overvejes i målgruppen af tilbud i regional drift.

Nedenstående bemærkninger knytter sig således i særlig grad til Urbakkens Boenhed.

Region Midtjylland har noteret, at det i sagsfremstillingen til støtte for en eventuel overtagelse af Urbakken anføres, at overtagelsen skal bidrage til at styrke kommunens øvrige faglige miljøer på det socialpsykiatriske område.

Regionen ønsker at pointere, at den faglighed og de krav til stadig udvikling, som et tilbud som Urbakkens Boeenhed fordrer, ikke kommer af sig selv. Det kræver adgang til at trække på specialiserede ressourcer på lignende tilbud, hos fagkonsulenter og i forskellige netværk samt løbende efteruddannelse og kompetenceudvikling.

Det er de færreste faglige miljøer, der er robuste nok til både at kunne "trække" øvrige faglige miljøer og selv udvikle sig fagligt. Regionen opfordrer Favrskov Kommune til at være opmærksom herpå.

Socialpsykiatrien oplever generelt en stor efterspørgsel efter især de meget specialiserede tilbud. Favrskov Kommune skal således derudover være yderst opmærksom på, at man som driftsherre af Urbakken også på længere sigt vil have ansvar for at levere ydelser til samme målgruppe som nu og med samme høje grad af specialisering.

**4. Den videre proces**

Vi har i Region Midtjylland valgt, at alle anmodninger om høringssvar forelægges for Region Midtjyllands forretningsudvalg og for Regionsrådet til godkendelse.

Grundet høringsfristens udløb den 20. maj 2008 fremsendes Region Midtjyllands høringssvar derfor med forbehold for Regionsrådets efterfølgende godkendelse.

Vi imødeser på baggrund af dette høringssvar en positiv og konstruktiv dialog med Favrskov Kommune i den videre proces, ligesom vi gerne indgår i en nærmere udredning af Urbakken, hvis Favrskov Kommune ønsker dette.

midt regionmidtjylland



Høringssvar fra Urbakkens MED-udvalg medsendes dette høringssvar.

Med venlig hilsen

Anne Jastrup
Direktør, Psykiatri og Social